

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 123/2023 van 8 september 2023

Betreft: een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot instelling van een regeling van sociale en andere voordelen aan sommige zorgverleners die geacht worden te zijn toegetreden tot de hen betreffende akkoorden of overeenkomsten* (CO-A-2023-260)

Originele versie

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Juline Deschuyteneer, mevrouw Cédrine Morlière en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Frank Vandenbroucke, Vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 21/06/2023;

Gelet op de bijkomende inhoudelijke toelichting, ontvangen op 27/07/2023 en op 17/08/2023;

Brengt op 8 september 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande artikel 4 van een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot instelling van een regeling van sociale en andere voordelen aan sommige zorgverleners die geacht worden te zijn toegetreden tot de hen betreffende akkoorden of overeenkomsten* (hierna "het ontwerpbesluit).

Context

2. Voormeld koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot regeling van bepaalde sociale voordelen voor sommige zorgverleners geeft uitvoering aan artikel 54 van de wet *betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen*, gecoördineerd op 14 juli 1994 (hierna "Ziekteverzekeringswet"), welk o.m. bepaalt:

"§1. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de bevoegde akkoorden- of overeenkomstencommissie, een regeling van sociale voordelen invoeren voor de individuele zorgverleners die hun activiteiten daadwerkelijk uitoefenen in het kader van de verplichte verzekering en die als verbintenis tot het garanderen van tariefzekerheid tot de hen betreffende akkoorden of overeenkomsten toetreden, op voorwaarde dat zij er het genot van vragen overeenkomstig de door de bevoegde commissies voorgestelde modaliteiten, met naleving van de voorwaarden vastgesteld in §2, leden 1 tot 6. (...)"

§2. (...) De zorgverleners die een volledige arbeidsongeschiktheid in zin van de (Ziekteverzekeringswet), beginnen, kunnen genieten van de sociale voordelen voor het jaar waarin deze arbeidsongeschiktheid ontstaat op voorwaarde dat zij de overeenkomst niet geweigerd hebben in het jaar waarin de arbeidsongeschiktheid ontstaan is of, bij ontstentenis van een overeenkomst, in het laatste jaar waarin een overeenkomst in werking was getreden.

De Koning kan de voorwaarden inzake activiteitsdrempels bepalen waaraan de betrokken zorgverleners moeten voldoen om recht te hebben op de sociale voordelen. Hij kan de modaliteiten bepalen voor het controleren van deze voorwaarden. (...)

§4. De voordelen bedoeld in §1 kunnen onder meer bestaan in een aandeel van het Instituut in de premies of bijdragen voor overeenkomsten die een vervangingsinkomen garanderen bij invaliditeit (...).

§9. De voorwaarden voor de toekenning van de sociale voordelen worden gecontroleerd door de Dienst Geneeskundige Verzorging van het Instituut. (...)"

3. In uitvoering van voormeld artikel 54 Ziekteverzekeringwet, preciseert artikel 7 van voormeld koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot regeling van bepaalde sociale voordelen voor sommige zorgverleners, welke activiteitsdrempels daarbij van toepassing zijn en hoe deze worden berekend en vastgesteld. Zo schrijft artikel 7, §4 thans voor dat de totale perioden van inactiviteit, in principe, niet het gehele premiejaar mogen dekken, in welk geval de activiteitsdrempel om een sociaal voordeel te kunnen bekomen, wordt geacht niet te zijn behaald.

4. Eveneens in uitvoering van voormeld artikel 54 Ziekteverzekeringwet, schrijft artikel 11 van het voormeld koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot regeling van bepaalde sociale voordelen voor sommige zorgverleners thans (o.a.) voor:

"§1. De zorgverlener welke is toegetreden tot het hem betreffende akkoord of overeenkomst dient de aanvraag tot het verkrijgen van sociale of andere voordelen schriftelijk in bij de Dienst voor geneeskundige verzorging van het (RIZIV). (...)

§2. De aanvraag bevat minimaal hiernavolgende gegevens:

- *De verklaring een aanvraag te willen doen voor sociale voordelen hetzij in de vorm van een aandeel van het RIZIV in de bijdragen voor overeenkomsten hetzij een gereserveerd recht, of andere voordelen;*
- *De gegevens inzake de activiteitsdrempel zoals voorzien in artikel 7 (...);*
- *Desgevallend een verklaring dat voor het referentiejaar een overeenkomst werd afgesloten zoals voorzien in artikel 6 en de specificaties hiervan;*
- *Desgevallend de onderneming of instelling waaraan de bedragen dienen te worden gestort evenals de financiële gegevens hiervan (...).*

Een aanvraag die deze gegevens niet bevat is onontvankelijk, voor zover deze gegevens in de aanvraag niet uitdrukkelijk door het RIZIV ter beschikking worden gesteld."

5. In de door de aanvrager meegedeelde nota van het Verzekeringscomité van het RIZIV wordt de context van de met het ontwerpbesluit door te voeren wijzigingen aan voormeld koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot regeling van bepaalde sociale voordelen voor sommige zorgverleners, geduid als volgt:

"Er wordt een regeling voorzien voor zorgverleners die gedurende het volledig jaar formeel inactief zijn wegens (onder andere) arbeidsongeschiktheid, maar toch een toegelaten beroepsactiviteit hebben gehad. Formeel mogen de totale periodes van inactiviteit immers (en behoudens enkele uitzonderingen) niet het gehele premiejaar omvatten.

Met het huidige voorstel wordt ingeschreven dat de zorgverlener voor de integraliteit van de periode van arbeidsongeschiktheid kan verzaken aan de kwalificatie inactiviteit voor zover er toelating tot beroepsactiviteit werd gegeven.

Er zal voor deze zorgverleners dus een premiebedrag sociaal statuut kunnen worden verkregen, onverminderd deze inactiviteit, ook wat betreft de berekening van de activiteitsdrempel (NB:

aangezien het volume toegelaten arbeid langdurig zeer beperkt kan zijn, wordt de hypothese om de activiteitsdrempel te verlagen in verhouding tot de toegelaten arbeid niet opportuun geacht, in die zin dat het aanleiding kan geven tot activiteitsdrempels die lager liggen dan het premiebedrag).

6. Wat de hiervoor aangehaalde 'toegelaten beroepsactiviteit' betreft, kan worden verwezen naar:

- artikel 230, §2¹, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 *tot uitvoering van de (Ziekteverzekeringswet)* en
- artikelen 23bis² en 23bis/1³, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 *houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten*

waarin een regeling wordt uitgewerkt om bij de adviserend arts van de verzekeringsinstelling toelating te bekomen tot de uitoefening/hervatting van een (beroeps)activiteit tijdens de (arbeids)ongeschiktheid. Beide bepalingen stipuleren terzake o.m.: *"Die toelating waarin de aard, het volume en de voorwaarden tot uitoefening van die activiteit nader zijn opgegeven/worden gepreciseerd, wordt in het geneeskundig en administratief dossier van de betrokkene bij de verzekeringsinstelling geborgen. De verzekeringsinstelling draagt de gegevens met betrekking tot die toelating via een elektronisch bericht naar het RIZIV over."*

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

7. Zoals hiervoor reeds aangehaald, beoogt het ontwerpbesluit een regeling in te voeren die bepaalde zorgverleners, die gedurende het volledig jaar formeel inactief zijn wegens arbeidsongeschiktheid, toch recht geeft op bepaalde sociale voordelen en dit door te verzaken aan de

¹ Artikel 230, §2 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 stipuleert o.m.: *"Om de toelating te bekomen tot de uitoefening van een beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid, moet de gerechtigde elke hervatting van de beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid uiterlijk op de eerste werkdag die onmiddellijk aan die hervatting voorafgaat bij zijn verzekeringsinstelling aangeven en binnen dezelfde termijn bij de adviserend arts van zijn verzekeringsinstelling een aanvraag tot toelating indienen om die activiteit tijdens de ongeschiktheid uit te oefenen. De aangifte van de hervatting van de beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid, evenals de aanvraag tot toelating aan de adviserend arts worden door de gerechtigde via éénzelfde door het Beheerscomité van de Dienst voor uitkeringen goedgekeurd formulier bij zijn verzekeringsinstelling ingediend. (...)"*

² Artikel 23bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 voorziet o.m.: *"De gerechtigde die arbeidsongeschikt is erkend zoals bedoeld in artikel 19 of 20, kan met de toelating van de adviserend arts een activiteit hervatten zonder de doelstelling van een volledige re-integratie zoals bedoeld in artikel 23 of als de volledige re-integratie na het uitoefenen van een toegelaten activiteit zoals bedoeld in artikel 23 mislukt is.*

Voor het verkrijgen van die toelating moet de gerechtigde overeenkomstig artikel 23bis/1, §1, de hervatting van de activiteit bij zijn verzekeringsinstelling aangeven en een aanvraag indienen bij de adviserend arts van zijn verzekeringsinstelling. Deze toelating wordt slechts verleend op voorwaarde dat de gerechtigde arbeidsongeschikt erkend blijft als bedoeld in artikel 19 of 20 en dat de activiteit die wordt hervat, verenigbaar is met de algemene gezondheidstoestand van de gerechtigde. (...)"

³ Artikel 23bis/1 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 voorziet o.m.: *"De gerechtigde moet elke hervatting van de activiteit tijdens de arbeidsongeschiktheid bedoeld in artikel 23 of artikel 23bis uiterlijk op de eerste werkdag die onmiddellijk aan die hervatting voorafgaat bij zijn verzekeringsinstelling aangeven en binnen dezelfde termijn bij de adviserend arts van zijn verzekeringsinstelling een aanvraag tot toelating indienen om die activiteit tijdens de arbeidsongeschiktheid uit te oefenen. De aangifte van de hervatting van de activiteit tijdens de arbeidsongeschiktheid evenals de aanvraag tot toelating aan de adviserend arts worden door de gerechtigde via éénzelfde formulier bij zijn verzekeringsinstelling ingediend. (...)"*

kwalificatie van de ongeschiktheid als inactiviteit voor zover die zorgverleners een toegelaten beroepsactiviteit hebben gehad.

8. Hiertoe wordt artikel 7 van voormeld koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot regeling van bepaalde sociale voordelen voor sommige zorgverleners aangevuld met een nieuwe §4/1 die luidt als volgt:

"Het is aan de zorgverlener toegelaten expliciet te verzaken aan de toepassing van §2, 1), eerste streepje van dit artikel voor de integraliteit van de periode waarin overeenkomstig artikel 230 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de (Ziekteverzekeringwet) of artikelen 23 en 23bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandige en van de meewerkende echtgenoten toelating tot de uitoefening van een beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid werd gegeven. Deze verzaking laat onverlet de vrijstelling voorzien in artikel 3, §2."

9. Hiertoe wordt eveneens artikel 11, §2, laatste lid van voormeld koninklijk besluit van 5 mei 2020 tot regeling van bepaalde sociale voordelen voor sommige zorgverleners aangevuld met volgende zinnen:

"Zorgverleners die in toepassing van artikel 7, §4/1, verzaken aan de toepassing van §2, 1), eerste streepje van dat artikel, maken hiervan melding in de aanvraag, vergezeld van het attest van de adviserend arts zoals bepaald in artikel 230, §2, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de (Ziekteverzekeringwet), of artikel 23bis/1, §2, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten voor zover de gegevens van dit attest niet reeds door het RIZIV worden verklaard in de aanvraag. Het RIZIV kan beslissen dat de aanwezigheid van deze gegevens een expliciete verzaking zoals voorzien in artikel 7, §4/1 behelst voor zover dit voor de desbetreffende zorgverlener aanleiding zou geven tot een hoger premiebedrag."

10. Ingevolge voormelde wijzigingen zal het RIZIV, in deze context, dus (bijkomend) "het attest van de adviserend arts zoals bepaald in artikel 230, §2, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de (Ziekteverzekeringwet), of artikel 23bis/1, §2, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971" (hetzij de "toelating waarin de aard, het volume en de voorwaarden tot uitoefening van die activiteit nader zijn opgegeven/worden gepreciseerd") verwerken. Dit moet haar toelaten de toepasselijkheid van deze nieuwe regeling voor toekenning van sociale voordelen aan bepaalde arbeidsongeschikte zorgverleners te controleren, waarmee het RIZIV in toepassing van artikel 54 Ziekteverzekeringwet is belast. Zij roept dan ook geen bijzondere bedenkingen op in het licht van de gegevensbeschermingsprincipes van 'doelbinding' (artikel 5.1, b) AVG) en 'minimale gegevensverwerking' (artikel 5.1, c) AVG).

11. De Autoriteit neemt voorts akte van het feit dat de actuele methodologie van 'toekenning van sociale voordelen op aanvraag', wordt aangevuld met een mogelijkheid van automatische toepassing⁴ van de 'verzaking zoals voorzien in artikel 7, §4/1' voor zover dit voor de zorgverlener aanleiding zou geven tot een hoger premiebedrag.⁵

12. In de mate dat de betrokken zorgverlener hiervan in alle transparantie wordt ingelicht en hem/haar de mogelijkheid wordt geboden zich daar, in voorkomend geval, tegen te verzetten, roept ook deze nieuwe werkwijze van automatische rechtentoekenning geen bijzondere bedenkingen op.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat het ontwerpbesluit geen bijzondere bedenkingen oproept;

wijst op het belang van volgend element:

organisatie van de automatische rechtentoekenning in alle transparantie naar de betrokkenen toe, inclusief de mogelijkheid om zich daar, in voorkomend geval, tegen te verzetten (zie randnr. 12).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

⁴ De aanvrager licht zulks nog toe als volgt: "We voorzien de mogelijkheid dat als wordt vastgesteld dat er gegevens inzake toegelaten arbeid zijn en een verzaking in hoofde van de zorgverstrekker deze een (hogere) premie zou opleveren, dat we daarbij by default kunnen uitgaan van die keuze. Opnieuw gaat het hier om een wens tot administratieve eenvoud voor de zorgverstrekker. We gaan er van uit dat deze liever een premie ontvangt dan niet."

⁵ Zoals hiervoor reed aangehaald, wordt het RIZIV, in toepassing van artikel 230, §2, vijfde lid, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 en artikel 23bis/1, §2, laatste lid, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971, via een elektronisch bericht in kennis gesteld van de 'toelating waarin de aard, het volume en de voorwaarden tot uitoefening van die activiteit nader worden gepreciseerd'.